

Υποστηρίζοντας Αποτελεσματικά Παιδιά με Μαθησιακές Δυσκολίες

my - book.gr

Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
Ο Κόσμος των Μαθησιακών Δυσκολιών	9
Είδη Μαθησιακών Δυσκολιών	10
Μύθοι και Αλήθειες για τις Μαθησιακές Δυσκολίες	15
Ανησυχητικά συμπτώματα και Τρόποι Αντιμετώπισης	20
Τρόποι επιλογής κατάλληλων στόχων	30
Καθορισμός στόχων με άλλους	30
Επιβράβευση της επίτευξης στόχων	41
Διαχείριση Συναισθημάτων	45
Αναγνώριση	46
Αποδοχή	51
Διαχείριση θυμού	53
Διαχείριση Φόβου	56
Διαχείριση Άγχους	59
Διαφοροποιημένη Διδασκαλία	61
Τεχνικές Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας	64
Αντανάκλαση - Αποτίμηση	64
Γνωστική – Νοηματική Χαρτογράφηση	66
Ιστόγραμμα	68
Ενίσχυση Μνήμης	71
Βινιέτες Καθοδήγησης	73
Μαθησιακές Προτιμήσεις	78
Υποδειγματική διδασκαλία	80
Μοντελοποίηση	82
Οπτική Αφόρμηση	84
Είδη Κατανόησης	86
Βιωματικές Δραστηριότητες	91
Αυτόνομη Εργασία	92
Βοηθητικό υλικό	94
Καταγραφή Συμπεριφοράς	94
Πρόγραμμα Μελέτης και Συμπεριφοράς	96
Καταγραφή Ενδιαφερόντων	99
Κάρτες Στόχων	101
Κάρτες Συνέπειας	103
Χρόνος Ησυχίας	104
Κάρτες Βοήθειας	105
Εβδομαδιαίος Πίνακας Προόδου	107
Οδηγός για Τεστ	108
Παιχνίδι Πόντων	109
Πρακτικές Συμβουλές	110

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Κάθε μαθησιακή δυσκολία απαιτεί έγκαιρη υποστήριξη και παρέμβαση. Αξίζει να σημειωθεί πως τα διάφορα είδη διαταραχών δεν αποτελούν αρρώστια αλλά διαφορετικό τρόπο προσέγγισης των πληροφοριών. Για τον λόγο αυτό, η έγκαιρη διάγνωση, η παροχή κατάλληλων υπηρεσιών από το κράτος, η στήριξη γονέων και εκπαιδευτικών και η αξιοποίηση ειδικών προγραμμάτων παρέμβασης συνεισφέρουν στην ομαλή ένταξη του κάθε παιδιού στο σχολικό και κοινωνικό γίνεσθαι. Το συγκεκριμένο υλικό απευθύνεται σε γονείς προσχολικής, σχολικής και εφηβικής ηλικίας και έχει ως στόχο τη συμβουλευτική των γονέων έτσι ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται τις μαθησιακές αδυναμίες των παιδιών τους. Περιλαμβάνει κατάλληλες μεθόδους και στρατηγικές παρέμβασης για γονείς έτσι ώστε να είναι ικανοί να θέτουν κατάλληλους στόχους με τα παιδιά και να διαχειρίζονται αρνητικά συναισθήματα. Το διδακτικό υλικό απευθύνεται και σε ειδικούς θεραπευτές έτσι ώστε να έχουν τις δεξιότητες να ενημερώνουν τους γονείς για τις μαθησιακές δυσκολίες και τους τρόπους αποτελεσματικής διαχείρισής τους.

Λέξεις κλειδιά: ειδική αγωγή, μαθησιακές δυσκολίες, συμβουλές, πρακτικές, γονείς

Εισαγωγή

Ειδική αγωγή

Η ειδική αγωγή και εκπαίδευση θεωρείται ως μία επιστήμη η οποία σχετίζεται με το σύνολο εκπαιδευτικών πρακτικών που προσφέρονται σε μαθητές με επιβεβαιωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με ή χωρίς αναπηρία. Βέβαια, η αποτελεσματική ειδική αγωγή προϋποθέτει έγκαιρη διάγνωση,

- με βασικό σκοπό τη συλλογή δεδομένων που θα συμβάλουν στην πραγμάτωση ειδικά διαμορφωμένων προγραμμάτων παρέμβασης για μαθησιακές δυσκολίες, τα οποία απαιτείται να συνδέονται με τις ιδιαίτερες ανάγκες και χαρακτηριστικά κάθε παιδιού (Εφημερίς της Ελληνικής Κυβερνήσεως, 2008).

Η διάγνωση παρέχεται από ειδικά κέντρα υποστήριξης και αποτελεί αποτέλεσμα σταθμισμένων τεστ στοχεύοντας στην εύρεση των αιτιών της κάθε δυσκολίας (Πολυχρόνη κ.ά., 2010). Οι διαγνωστικοί φορείς είναι σημαντικοί, αφού υποδεικνύουν στους γονείς τα ειδικά σχολεία που είναι καταλληλότερα για τις ανάγκες του κάθε παιδιού (Τσιμπιδάκη, 2013). Ύστερα, ο σχεδιασμός εξατομικευμένων προγραμμάτων και η κατάλληλη διδακτική παρέμβαση συνεισφέρουν στην αποκατάσταση διάφορων δυσκολιών, καθώς εστιάζουν στα δυνατά σημεία του μαθητή, στην ενίσχυση δεξιοτήτων και στη δημιουργική απόκτηση γνώσεων.

Επίσης, τα κέντρα ειδικής αγωγής αποτελούνται από διεπιστημονική ομάδα που προσεγγίζει τα διάφορα είδη διαταραχών ολιστικά (λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχολόγοι, ειδική παιδαγωγοί) παρέχουν θεραπευτικές υπηρεσίες. Συμβάλλουν στον σχεδιασμό ειδικών προγραμμάτων παρέμβασης βασιζόμενα σε δύο άξονες, δηλαδή στον μαθητή και στο αναλυτικό πρόγραμμα. Τέλος, μέσα από την ειδική εκπαίδευση βοηθούν στην ομαλότερη μαθησιακή και ψυχολογική προσαρμογή των παιδιών στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον αλλά και στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησής τους (Παντελιάδου, 2008).

Είδη Μαθησιακών Δυσκολιών

Η ομπρέλα θα με βοηθήσει.
Αυτά είναι τα είδη των
μαθησιακών δυσκολιών!
Ελπίζω να σε βοήθησα.

Διαταραχές
ανάγνωσης
ή δυσλεξία

Διαταραχή
μαθηματικών
ή δυσαριθμησία

Διαταραχή
γραφτής
έκφρασης ή
δυσορθογραφία

Μαθησιακή
διαταραχή μη
προσδιοριζόμενη
αλλιώς

Πολύ ωραία!
Με βοήθησες αρκετά.
Μπορείς να μου πεις λίγα
περισσότερα λόγια;

Προχωράμε στο 2ο είδος
“Διαταραχή Μαθηματικών
ή Δυσαριθμησία”

Σχετίζεται με την αδυναμία πραγματοποίησης αριθμητικών πράξεων και επίλυσης μαθηματικών προβλημάτων με κριτήριο τη χρονολογική ηλικία του ατόμου, την εκπαίδευση που αντιστοιχεί στην ηλικία αυτή και τη μετρηθείσα νοημοσύνη.

Η δυσαριθμησία ορίζεται σαν τη διαταραχή σε έναν ή περισσότερους μηχανισμούς που εμπλέκονται στα μαθηματικά όπως π.χ. υπολογισμός, μαθηματική λογική, γλώσσα και άλλοι.

Η διαταραχή αυτή συχνά συνοδεύεται και από οπτικο-χωρικές δυσλειτουργίες (Νικολόπουλος, 2016).

Διαχείριση Συναισθημάτων

Πώς βοηθάμε να αναγνωριστούν και να εκφραστούν τα συναισθήματα των παιδιών και τα δικά μας;

Για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τα παιδιά σε αυτό το πολύ σπουδαίο εγχείρημα, χρειάζεται να κάνουμε πολλή δουλειά και με τον εαυτό μας. Να μάθουμε να **συνειδητοποιούμε** τα δικά μας συναισθήματα, να τα **αποδεχόμαστε** και να τα **διαχειριζόμαστε** με τον σωστό τρόπο.

Επισήμανση: Μία ωραία δραστηριότητα ενθάρρυνσης των παιδιών είναι να μιλήσουν για τον εαυτό τους προκειμένου να κατανοήσουν τι τα κινητοποιεί. Ο στόχος είναι να δημιουργήσει κάθε παιδί ένα πιάτο με κολάζ το οποίο απεικονίζει την προσωπικότητά του.

Οδηγία: Συγκεντρώστε τα κατάλληλα υλικά (μεγάλα χάρτινα πιάτα, κόλλα, ψαλίδια, μαρκαδόρους, περιοδικά, εφημερίδα, βερνίκι) και η δράση ξεκινά.

Βηματολόγιο

Βήμα 1: Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες των 4 και μοιράστε ψαλίδια, κόλλα, περιοδικά και χάρτινα πιάτα. Αν σκοπεύετε να πραγματοποιήσετε τη δραστηριότητα σε ατομικό επίπεδο, μοιραστείτε τη διαδικασία με το παιδί, συζητώντας τις επιλογές που κάνει καθώς προχωράτε.

Βήμα 2: Εξηγήστε στην ομάδα πως η ιδέα βασίζεται στο να χρησιμοποιήσουν όλοι τα κειμενάκια και τις εικόνες από την εφημερίδα και τα περιοδικά για να δημιουργήσουν όλοι ένα πιάτο που να απεικονίζει την προσωπικότητά τους.

Βήμα 3: Προτείνετε μερικές ιδέες, για παράδειγμα τίτλους για τους αγαπημένους σταρ ή εικόνες που δείχνουν πώς μπορεί να αισθάνονται σήμερα.

Βήμα 4: Ενθαρρύνετε τα παιδιά να «αφήσουν το αποτύπωμά τους» στα πιάτα τους υπογράφοντας τα κολάζ τους με διακοσμητικού τύπου εκδοχές ονόματός τους. Το γκλίτερ μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματικό για αυτή τη δουλειά!

Βήμα 5: Μόλις τα παιδιά ολοκληρώσουν τη δουλειά τους, προτείνετέ τους να δείξουν τα πιάτα τους, και πείτε τους να κάνουν ερωτήσεις το ένα στο άλλο και να μοιραστούν πληροφορίες.

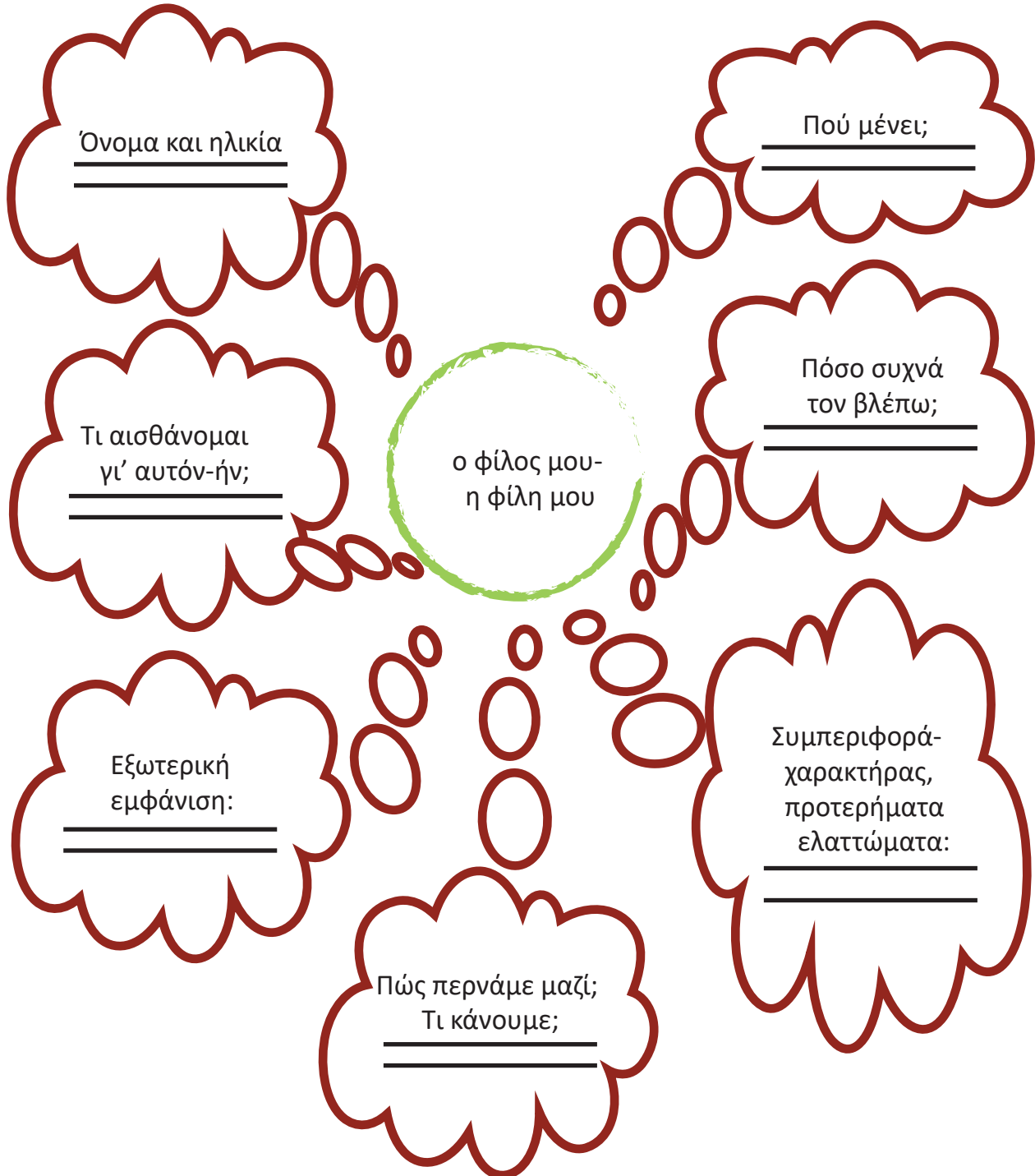
Βήμα 6: Όταν η κόλλα έχει στεγνώσει, περάστε τα πιάτα με βερνίκι για να σταθεροποιήσετε τις εικόνες και χρησιμοποιήστε τα για να διακοσμήσετε τον χώρο στον οποίο εργάζεται η ομάδα.

Επισήμανση: Συμπληρώστε τον νοητικό χάρτη μαζί με το παιδί και στη συνέχεια αφήστε το να περιγράψει τον φίλο του.

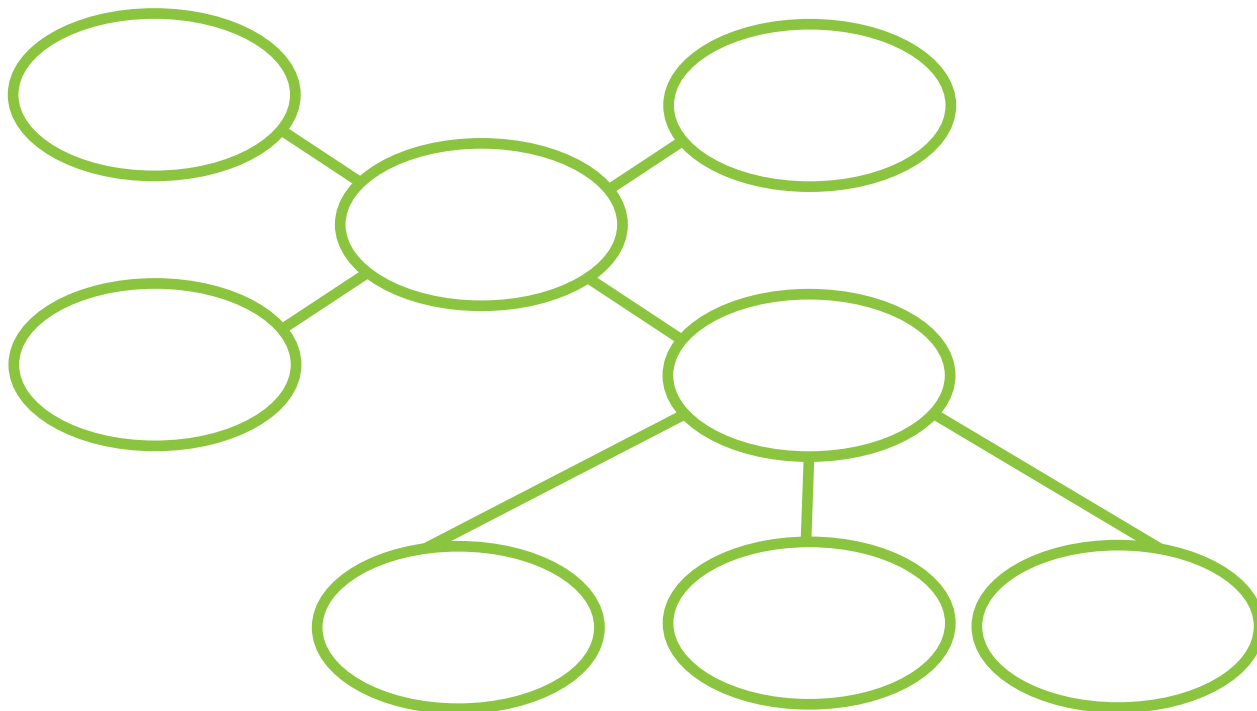
Παράδειγμα νοητικού χάρτη

Ας περιγράψουμε!

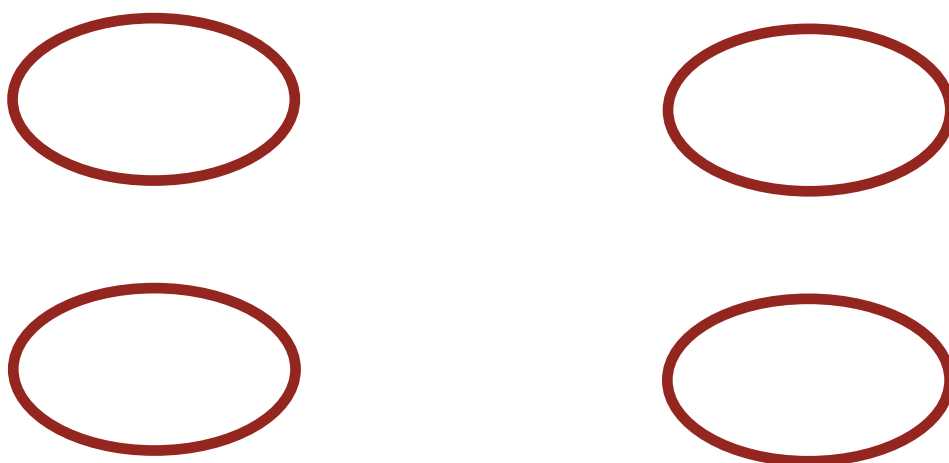
Συμπληρώνεις τον νοητικό χάρτη και στη συνέχεια περιγράφεις τον φίλο σου.

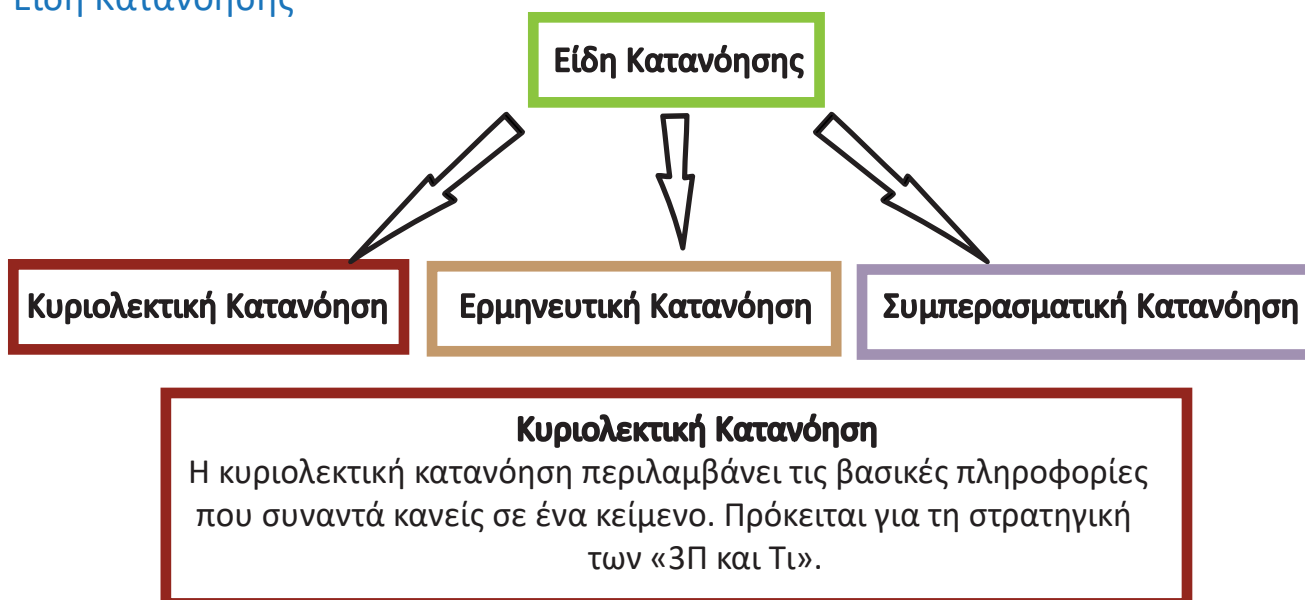

Βήμα 2: Γύρω από τον κεντρικό κύκλο σχεδίασε κι άλλους, οι οποίοι θα ενώνονται με τον πρώτο με ακτίνες.

Βήμα 3: Γράψε μία λέξη ή δύο σε κάθε κύκλο, για να παρουσιάσεις το θέμα που θα αναλύσεις. Αν είναι δυνατόν, κάνε ένα σχέδιο ή μία ζωγραφιά για τη λέξη.

Επισήμανση: Με βάση το κείμενο που ακολουθεί, να δοθούν απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα.

- Ποιοι γοητεύτηκαν από τους πίνακες ζωγραφικής;
- Πότε αποτέλεσαν οι πίνακες ζωγραφικής ζήτημα προς συζήτηση;
- Πού εντοπίζονται οι απόψεις που χαρακτηρίζουν τους πίνακες;
- Τι περιλαμβάνουν οι πίνακες ζωγραφικής;

Οδηγία: Στην κυριολεκτική κατανόηση ο μαθητής βρίσκει στο κείμενο την κεντρική ιδέα και τις σημαντικές λεπτομέρειες, ακολουθεί τη σειρά των γεγονότων και απαντά σε συγκεκριμένες ερωτήσεις:

Βηματολόγιο Κυριολεκτικής Κατανόησης

Βήμα 1: Ποιος; ➡ Πρόσωπα
Βήμα 2: Πού; ➡ Τόπος
Βήμα 3: Πότε; ➡ Χρόνος
Βήμα 4: Τι κάνει;

